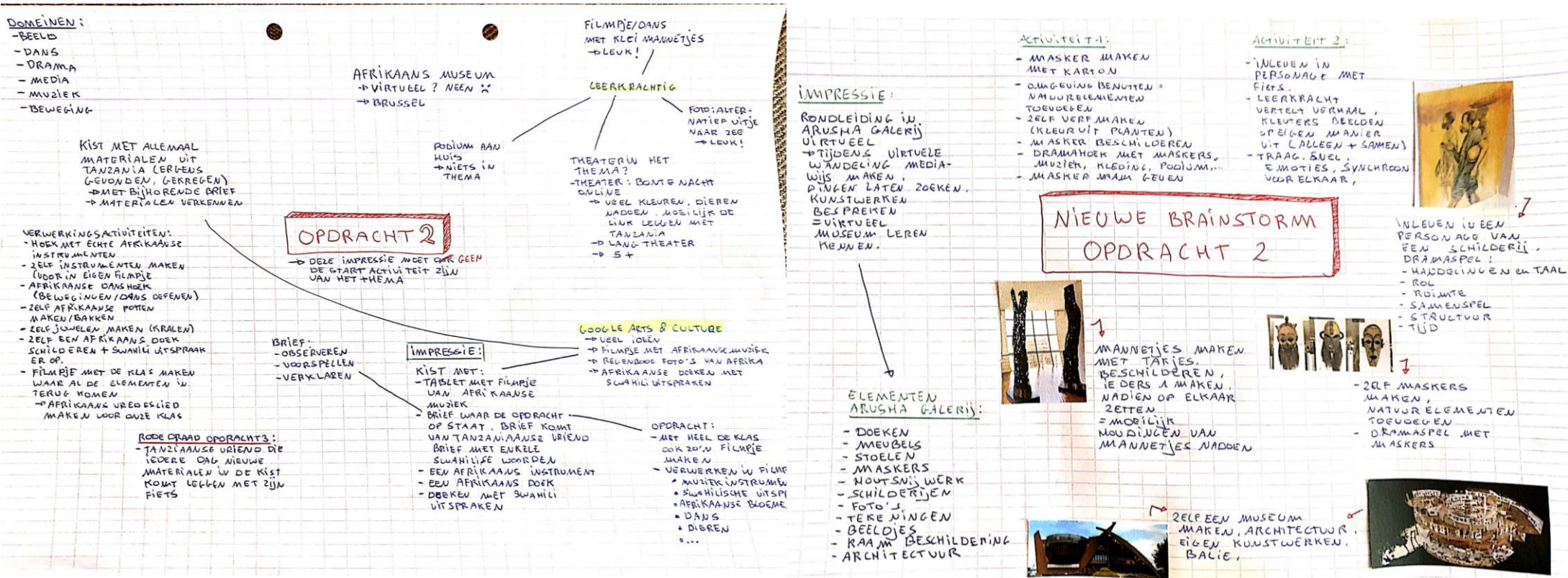

MINDMAP MAKEN A.H.V. HET DIDACTISCH CONCEPT

Datum:
12/05/'20

Vorbereiding begeleide activiteit

Naam van de student: Carolien Bogaerts

Leeftijd: 5-jarigen

VOORBLAD

Titel (aard van de activiteit, thema):

Opdracht 2: Op muzisch onderzoek
Impressie: Virtuele tour door Arusha Galerij.
Thema: 'Op verkenning in Tanzania'

Beginsituatie: *Hoe ga je concreet rekening houden met de beginsituatie bij deze activiteit/dit aanbod?*

De kleuters zijn 5 jaar. In het stadje Arusha staat een heel groot kunstgalerij. Je kan de galerij virtueel bezoeken. In de galerij kan je heel veel soorten kunsten terug vinden: schilderijen, beelden, maskers, meubels, enz. De galerij is rijkelijk gevuld. De kunstwerken gaan vaak over het Afrikaans leven, het volk en de dieren. De kunstwerken zijn ook vaak heel kleurrijk en niet te abstract. Deze dingen zullen de kleuters zeker aanspreken. Van de oudste kleuters mag je al wel verwachten dat ze wat langer een kringgesprek kunnen voeren. Ik voorzie tussendoor wel speelse momentjes zoals: iets uitbeelden, liedje zingen. De oudste kleuters hebben ook oog voor details, daarom probeer ik ook details van het kunstwerk te bespreken. Ze vinden het ook nog fijn om te fantaseren en te verbeelden. Tijdens het bestuderen van de kunstwerken kunnen ze dit doen. Ik stel hier gerichte vragen voor zoals: 'Naar waar zouden ze fietsen.' Ze kunnen ook al meer globaal beginnen denken en hun wereld verruimen. Door deze kunstwerken te bespreken komen ze in contact met andere rituelen en leefgewoontes. Nadien mogen de kleuters het museum nog verder verkennen via de tablet. Hier kunnen ze al goed mee werken en het is onmogelijk om het hele museum te laten zien in de kring, want het heeft veel te bieden.

Differentiatie (verplicht vanaf semester 3):

- Vragen aanpassen aan het kind: open of gesloten vragen, gebaren en lichaamstaal als ondersteuning, eventueel symbolen (anderstalig kind).
- De kleuters mogen elkaar aanvullen (als iemand het niet goed weet).
- Kleuters mogen dingen uitbeelden ter ondersteuning.
- Eventueel een eenvoudiger kunstwerk bespreken als het in het begin stroef verloopt.

Doelstellingen:

Boodschappen en symboliek in kunst en muzische expressie begrijpen en verwerken

- 2.5-5j Associëren bij de betekenis van een kunstwerk - duidelijke verhalen, emoties of onderwerpen herkennen en hierover communiceren - eigen emoties, ervaringen en ideeën in het muzisch handelen verwerken
- De kleuters kunnen elementen uit de kunstwerken associëren met een bepaalde betekening of gevoel bv. boos kijken. De kleuters kunnen verhalen, emoties, onderwerpen, situaties in een kunstwerk herkennen of eventueel zelf bedenken en hier over communiceren met de anderen (bv. Ik denk dat ze met de fiets naar de winkel gaan rijden). Enkele dingen uit kunstwerken muzisch nabootsen bv. houding op een fiets.*

De aarde waarderen als een plaats om te leven en dit uitdrukken; levenswijzen hier en elders met elkaar vergelijken

- 2.5-12j Ervaren, onderzoeken, vaststellen en uitdrukken welke gelijkenissen en verschillen er zijn in het dagelijks leven tussen het eigen leven en het leven in andere (cultuur)gebieden

De kleuters kunnen tijdens het onderzoeken van de 2 kunstwerken (maskers en fietsen) vaststellen en uitdrukken welke gelijkenissen en verschillen er zijn in het dagelijks leven tussen het eigen leven en het leven van de Tanzaniaan bv. vaststellen dat Tanzaniaan op een andere manier feest vieren dan wij (met maskers).

Digitale informatievaardigheden ontwikkelen

- 4-12j Navigeren en zoeken binnen een digitale toepassing waaronder voor leerlingen bestemde webpagina's, educatieve software ...

De kleuters kunnen zichzelf navigeren doorheen het virtueel museum met de tablet. (slepen, tikken,)

Exploreren en experimenteren in de wereld rondom zich

- 2.5-12j Genieten van exploreren en experimenteren - een onderzoek gerichte houding aannemen

De kleuters genieten van het exploreren en het experimenteren van het virtueel museum en bijhorende kunstwerken. De kleuters kunnen tijdens het verkennen een onderzoeksgerichte houding aannemen.

Organisatie:

- In de kring
- De kleuters mogen dichterbij komen zitten
- Inleiding op het einde van de dag
- Vervolg van de inleiding de volgende ochtend
- Laptop gebruiken (handiger dan vaste computer)
- Scherm van laptop op helder
- In de kring: leerkracht wandelt door virtueel museum (nog te moeilijk voor kleuters)
- Sebastian is er bij

Verwerking in de hoek:

- 2 kleuters op de tablet
- Kleuters duiden aan of ze al geweest zijn of niet
- Kleuters houden rekening met de klok
- Zoekbladeren er naast (zie bijlagen)

Afspraken:

- Luisteren naar elkaar
- Respect hebben voor elkaars mening
- Hand in de lucht als je iets wil vertellen
- Je mag dichterbij komen zitten om te kijken

Verwerking in hoek (tablet):

- Per 2
- Naam of stempel zetten als je geweest bent
- Kijken naar de klok (leerkracht zet de klok op 8 minuten)

Materiaal:

- Laptop
- Link naar virtueel museum
- Sebastian

Verwerkingshoek:

- Tablet
- Zoekblad (zie bijlagen)
- Klokje
- Blad om naam of stempel op te zetten
- Potlood
- 2 stoeltjes

Bronnen:

Virtueel museum: <https://matterport.com/fr/les-industries/galerie/cultural-heritage-art-gallery>

Kernwoorden:

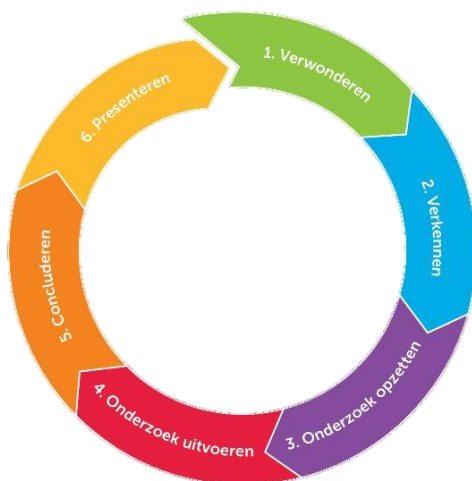
Virtueel, museum, laptop, tablet, slepen, klikken, wandelen, kunstwerk, beeld, schilderij, tekeningen, foto's, Tanzaniaan, fietsen, maskers, feest, levenskracht, energie, snel, traag, trappen, auto, bus, oud, gebrek, beperkt, oud, slecht, nieuw, ver, dichtbij, korte afstand, lange afstand, inzoomen, uitzoomen, onderzoeken, verdiepingen, ronddraaien, kleurrijk, vormen, gezichtsvorm, groot, klein, feesten, houding,

- o **Individueel**
- o In samenwerking met
- o Overgenomen uit

Om te onthouden (achteraf in te vullen):

LESVERLOOP

(opbouw + impulsen)

Groen= verwonderen

Blauw= verkennen

Paars= onderzoek opzetten

Rood= onderzoek uitvoeren

Oranje= concluderen

Geel= presenteren

INLEIDING:

We zijn voor Sebastian het land Tanzania aan het verkennen, omdat hij daar terug wil gaan wonen. Hij kent daar niet meer zoveel en daarom zoeken wij met hem enkele dingen uit. Een bestemming die we grondig onderzoeken is: Arusha.

Op het einde van de dag haal ik Sebastian er bij.

Sebastian: 'Ik moet jullie eigenlijk nog een geheimje vertellen. Ik ben namelijk dol op kunst en museums. Ik vind het mooi om naar schilderijen en kunstwerken te kijken. En als ik terug in Tanzania woon, wil ik misschien wel in een museum gaan werken.'

Lkr: 'Sebastian, zijn er dan museums in Arusha? Want als je daar zou gaan wonen, dan kan je daar in een museum gaan werken en daar naar kunst kijken.'

Sebastian: 'Ik weet eigenlijk niet of er museums zijn in Arusha. Weten jullie het?'

Kls:

Lkr: 'Sebastian wij gaan jou helpen! Ik ga deze avond eens op het internet zoeken of er museums zijn in Arusha.'

Sebastian: 'Ooh, ja danku!'

Lkr: 'En als ik iets gevonden heb, dan laat ik het je morgen weten. Wat vinden jullie van dat idee?'

Kls: ...

Lkr: 'Sebastian, tot morgen! En hopelijk vinden we een museum in Arusha.'

Het is tijd om naar huis te gaan en de kleuters nemen afscheid van Sebastian.

KERN:

De volgende dag zitten de kleuters in de kring. Sebastian zit er ook weer bij. Hij heeft de voorbije nacht niet zo goed geslapen, hij bleef er maar aan denken of er een museum zou zijn in Arusha of niet.

Lkr: 'Ik heb vandaag heel goed nieuws bij voor jullie en voor Sebastian. Ik heb gisterenavond op mijn computer wat rond gesnuisterd en... er is een museum in Arusha!'

Sebastian: 'Ooh, echt?! Ik ben zoo benieuwd welke mooie kunstwerken ik daar kan gaan bewonderen. Maar wacht eens... Ik kan nu dat museum nog niet gaan bezoeken, want we zitten nu in België, hier in deze klas. En dat museum ligt heeeelemaal in Tanzania, hier ver vandaan.'

Lkr: 'Ja, dat is waar, hoe zouden we dan dat museum kunnen gaan bezoeken nu?'

Kls:...

Lkr: 'Dat zijn heel goede ideeën, maar we kunnen nu niet zomaar een vliegtuig nemen naar Tanzania.'

Lkr: 'Ik heb eigenlijk nog een verrassing. Het museum kan je gaan bekijken op je computer. Je kan er virtueel naar gaan kijken.'

Sebastian: 'Wow wat? Dat begrijp ik nog niet zo goed. Weten jullie wat de juf daarmee bedoeld?'

Kls:...

Lkr: 'Je kan via je computer wandelen door het museum. Wat denken jullie daarvan?'

Kls: ...

Lkr: 'Zullen we het dan maar eens snel proberen?'

Kls: ...

De leerkracht neemt haar laptop erbij en doet het virtueel museum van Arusha open.

De kleuters mogen ook op de grond of dichter komen zitten (zoals tijdens het voorlezen)

Virtueel museum: <https://matterport.com/fr/les-industries/galerie/cultural-heritage-art-gallery>

De leerkracht toont een stukje van het museum in de kring.

Sebastian: 'Wauw, dat ziet er al leuk uit! Wat vinden jullie ervan?'

Kls: ..

De leerkracht blijft nog wat verder wandelen en gebruikt de daarvoor voorziene knopjes (verdiepingen bekijken, buitenkant bekijken, ronddraaien, enz.). Tijdens het zoeken zing ik het volgende liedje:

Weet je wat ik zoek?

8
Eén twee drie weet je wat ik zie? Weet je wat ik zoek in het mu-se-um?

5
'kzoek een kunst - werk dat heel groot is kan je hem zien? zeg dan
klein
rond
kleurrijk

8
acht negen tien!

Sebastian: 'Ik heb nu al heel wat kunstwerken gezien, maar als ik in het museum wil gaan werken, dan moet ik wel wat van kunst kennen hé. Willen jullie me helpen met het onderzoeken van enkele kunstwerken? Hoe meer ik van de kunstwerken ken, hoe meer kans ik maak om daar misschien te mogen gaan werken.'

Kls: ...

Sebastian: 'Laten we dan nog wat meer rondwandelen in het museum!'

Tijdens het rondwandelen in het museum stel ik vragen zoals:

- Wat zie je allemaal?
- Wat voor soort kunstwerken zie je? (beeldjes, schilderijen, maskers, enz.)
- Welk geluid zou die kar met paarden maken (*geluid nabootsen met tong*)
- Hoe zou die Tanzaniaan zijn schild nog kunnen vastnemen? (*bewegingen voordoen*)
- Zouden er bijons ook zo'n kunstwerken hangen?

Een kunstwerk dat de kleuters aanspreekt gaan bestuderen:

- Welk kunstwerk spreekt jou aan en waarom?
- Hoe ziet dat kunstwerk er uit?
- Wat vind je daar mooi/minder mooi aan?
- Welke kleuren zie je allemaal?
- Welke vormen zie je allemaal?
- Welke lijnen zie je allemaal?
- Aan wat zou die persoon/dier denken?
- Wat zou die persoon/dier voelen?
- In welke houding staat die persoon? (*houding van kunstwerk nadoen*)
- enz.

(vragen hangen af van kunstwerk)

Sebastian: 'ooh kijk daar, die grote maskers! Die zien er speciaal uit. Wat vinden jullie van die maskers?'

Ik toon de maskers via het virtueel museum aan de kleuters.

Kls: ...

Ik voer een gesprekje over de maskers en stel vragen zoals:

- Hoe zien ze er uit?
- Wat vind je er mooi/minder mooi aan?
- Welke kleuren zie je allemaal?
- Welke vormen/lijnen zie je allemaal?
- Hoe zouden de maskers zich voelen? (gezichtsuitdrukking, gevoelens)
- Waar zouden die haren onderaan voor dienen?
- Hoe zien de ogen er uit? (vergelijken met onze ogen)
- Hoe zien de neuzen er uit? (vergelijken met onze neus)
- Hoe zien de monden er uit? (vergelijken met onze mond)
- Hoe zien de oren er uit? (vergelijken met onze oren)
- Welke vorm hebben de gezichten (vorm vergelijken met onze eigen gezicht)

Onze levensstijl vergelijken met die van hen:

- Waarvoor zouden de Tanzaniaaners de maskers gebruiken?
- Waarom zouden de Tanzaniaaners de maskers gebruiken?

Lkr: 'De Tanzaniaaners maken hun maskers als voorbereiding op een groot feest.'

Lkr: 'Welke feesten hebben wij hier?'

Kls: Kerstmis, Pasen, Carnaval, verjaardagsfeestjes, enz.

Lkr: 'Ze maken samen de maskers voor een groot feest. Ze vieren samen feest voor nieuw levenskracht en energie. Ze vieren feest zodat ze er nadien weer goed tegenaan kunnen gaan. Ze willen terug veel energie krijgen. (uitleggen met mimiek en beweging om het duidelijk te maken).

Lkr: 'Tijdens dat feest dragen ze allemaal een masker en gaan ze dansen op vrolijke muziek.'

Lkr: 'Zo'n feest met maskers deden ze vooral vroeger. Nu doen ze dat niet altijd meer met maskers, maar het is nog steeds iets typisch voor landen uit Afrika.'

- Zouden wij zo'n maskers hier hebben of gebruiken?
- Wanneer gebruiken wij wel eens maskers? (carnaval)
- Hoe vieren wij feest?

Sebastian: 'We zullen nog eens wat verder rondkijken in het museum.'

Ik wandel richting het kunstwerk van de fietsen.

Tijdens het wandelen mogen de kleuters hun mening geven over wat ze allemaal zien.

Sebastian: 'Ooh kijk, wat zie ik daar in de verte? Zijn dat nu allemaal fietsen?'

Ik wandel naar het kunstwerk van de fietsen.

Sebastian: 'Ooh, dat zijn allemaal kleine schilderijen van Tanzanianen die fietsen.'

Ik toon de schilderijen via het virtueel museum en stel vragen zoals:

- Wat zie je allemaal?
- Hoe zien de fietsen er uit? (fietsen vergelijken met onze fietsen)
- Hoe zien de mensen op de fietsen er uit?
- Wat hebben de mensen op hun fiets allemaal bij?
- Welke mensen zie je allemaal? (mama, kind, enz.)
- Naar waar zouden de mensen allemaal fietsen?
- Wat zouden ze gaan doen?
- Zouden ze gehaast zijn?
- Hoe zouden ze zich voelen?
- Waarvoor gebruiken wij onze fiets?
- Hoe zitten ze op hun fiets? (*nabootsen*)
- Welke houding nemen ze aan? (*nabootsen*)
- Zouden ze snel of traag fietsen? (*snel en traag trappen met de armen*)
- Waar zouden ze fietsen? (fiedspad, weg, enz.)
- Hoe zou het komen dat er koeien bij staan?
- Wat zouden de mensen op de fiets denken?
- Hoe werkt een fiets eigenlijk?

Onze levensstijl vergelijken met die van hen:

- Hoe zien onze fietsen er uit? (misschien nog nieuw, in Tanzania soms een beetje ouder)
- Hoe komen wij naar school? (te voet, fiets, maar misschien ook met de auto of bus, in Tanzania Meestal te voet of met de fiets)
- Wanneer gebruiken wij onze fiets? (voor korte afstanden, in Tanzania soms lange afstanden wegens gebrek aan auto's of bussen: niet overal, maar op sommige plekken wel)
- Met hoeveel zitten wij op één fiets? (wij maar alleen, dat moet, maar daar soms met twee wegens het gebrek aan fietsen: niet overal, maar op sommige plekken wel)

SLOT:

Sebastian: ‘Door er met jullie rond te wandelen en er over te praten, ken ik al meer over kunst en begrijp ik kunst ook beter. Ik wil toch nog graag wat meer kunstwerken bekijken, want het museum is zooo groot en heeft nog zoveel te bieden. Zouden jullie samen met mij verder op onderzoek willen gaan?’

Lkr: ‘Ik zal het virtuele museum open zetten op de tablet van de klas en dan kunnen jullie telkens per 2 en met Sebastian in het museum op onderzoek gaan.’

Lkr: ‘Bij de tablet ligt een papier met allemaal foto’s van kunstwerken of stukjes van kunstwerken uit het museum. Deze kunstwerken kan je gaan zoeken en eens goed bekijken.’ (zie bijlagen)

Ik overloop met de kleuters nog enkele afspraken:

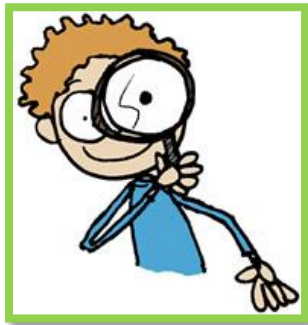
- Er staan maar 2 stoelen, dus mag je maar met 2 op de tablet werken.
- Je deelt de tablet met elkaar.
- Anderen mogen kijken, maar komen niet zo over de tablet hangen.
- Ik zet een klokje en als de tijd om is (het rode weg is), dan ga je wisselen.

Tijdens een vrij momentje in de kring stel ik vragen zoals:

- Wat heb je allemaal nog gezien in het museum?
- Naar welk kunstwerk ben je op zoek gegaan?
- Wat vond je mooi/minder mooi?
- Kan je eens beschrijven wat je toen zag?
- Wat is je bijgebleven?

Carolien Bogaerts BAKO 2

